

МІНІСТЕРСТВО
ФІНАНСІВ
УКРАЇНИ

ПРОГРАМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

Базовий курс з внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту

Департамент гармонізації державного внутрішнього фінансового контролю

Мета програми забезпечення та підвищення якості

Метою складання програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту є **безперервний розвиток, удосконалення діяльності підрозділу внутрішнього аудиту та підвищення ефективності реалізації функції**

- ➡ **Складається щорічно**
- ➡ **Підписується керівником підрозділу внутрішнього аудиту**
- ➡ **Затверджується керівником державного органу (установи)**

Програма забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту

Оснoву програми становлять заходи, спрямовані на вдосконалення діяльності з внутрішнього аудиту, усунення та недопущення в подальшому встановлених недоліків, зокрема:

- недоліків, встановлених в ході проведення постійного моніторингу функції внутрішнього аудиту (зокрема, шляхом перегляду існуючих та запровадження нових системних заходів контролю);
- недоліків, встановлених за результатами періодичних оцінок діяльності;
- порушень та недоліків, встановлених за результатами проведених зовнішніх оцінок якості;
- впровадження заходів із виконання рекомендацій, наданих за результатами зовнішніх оцінок якості;
- впровадження інших заходів з удосконалення функції внутрішнього аудиту

Вимоги до змісту програми

Програма **ПОВИННА МІСТИТИ**

конкретні заходи, терміни їх виконання та відповідальних виконавців. Конкретність заходів полягає у тому, що за наслідками їх виконання повинно бути досягнуто вимірювані результати.

До програми **НЕ ВКЛЮЧАЮТЬСЯ**

заходи і завдання, які визначені законодавством у сфері внутрішнього аудиту та є поточною діяльністю підрозділу внутрішнього аудиту (зокрема, формування планів діяльності з внутрішнього аудиту, проведення внутрішніх аудитів, складання звітності про результати діяльності підрозділу тощо)

Приклад примірної форми програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту

ЗАТВЕРДЖЕНО
(керівник органу, дата)

Програма забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту
на _____ рік підрозділу внутрішнього аудиту в _____

ЦІЛЬ ПРОГРАМИ: (частина мети діяльності підрозділу внутрішнього аудиту, у тому числі – безперервного удосконалення діяльності)
ОБЛАСТЬ ПОКРИТТЯ: (всі заходи/аудиторські дослідження чи окремі аспекти діяльності – управління діяльністю, моніторинг, звітування тощо)

Висновки (результати) внутрішніх оцінок якості (відхилення, порушення, недоліки) встановлені за попередній рік:		Запропоновані заходи щодо удосконалення діяльності, у тому числі:		Висновки (результати) зовнішніх оцінок якості (відхилення, порушення, недоліки), у тому числі встановлені за попередні періоди	Запропоновані заходи удосконалення за результатами зовнішніх оцінок якості	Відповідальні виконавці		Термін виконання		Інші області, які потребують удосконалення	Очікувані результати
За результатами моніторингу діяльності	За результатами періодичного аналізу	За результатами моніторингу діяльності	За результатами періодичного аналізу			Внутрішні оцінки	Зовнішні оцінки	Внутрішні оцінки	Зовнішні оцінки		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	

Звітування про стан виконання програми

Внутрішнє звітування

Згідно із Стандартом 13 «Звітування про діяльність підрозділу внутрішнього аудиту» керівник підрозділу внутрішнього аудиту повинен **не рідше одного разу на рік у терміни, визначені у внутрішніх документах**, в письмовій формі звітувати керівнику державного органу про стан виконання програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту.

При цьому, доцільно надавати інформацію про конкретні факти, що підтверджують виконання передбачених програмою заходів, досягнуті результати та їх вплив на удосконалення діяльності з внутрішнього аудиту.

Зовнішнє звітування

В розділі IV «Результати внутрішньої оцінки якості внутрішнього аудиту» пояснювальної записки до **форми Звіту № 1-ДВА** зазначається інформація про наявність програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту, зміст визначених заходів (стисло) та стан її виконання.

Типові недоліки щодо складання програми та звітування про стан її виконання (1)

 Програми не визначають заходів, спрямованих безпосередньо на підвищення якості функції внутрішнього аудиту, а містять переважно заходи з виконання діяльності, яка має здійснюватися підрозділом внутрішнього аудиту згідно із вимогами законодавства.

Наприклад, програми містять такі заходи як:

- *ведення бази даних об'єктів внутрішнього аудиту;*
- *внесення змін до планів діяльності з внутрішнього аудиту;*
- *здійснення моніторингу впровадження аудиторських рекомендацій;*
- *складання звітності про результати діяльності підрозділу;*
- *надання інформації на запит Мінфіну тощо.*

 Програми на різні роки містять ідентичний перелік заходів і завдань.

Типові недоліки щодо складання програми та звітування про стан її виконання (2)

 Відсутність зв'язку між визначеними у програмах заходами та проблематикою щодо реалізації функції внутрішнього аудиту в органі, на вирішення якої вони спрямовані (**відсутній зв'язок з результатами внутрішньої оцінки якості**).

Наприклад, у деяких випадках зі змісту програм (або окремих заходів програм) не можливо визначити проблеми чи недоліки при реалізації функції внутрішнього аудиту, на вирішення яких безпосередньо спрямовані відповідні заходи.

 Окремі заходи програм мають загальний зміст і сформульовані без належної конкретизації (наприклад, *«забезпечення ефективної реалізації функції внутрішнього аудиту»*, *«своєчасне відстеження змін в законодавстві»*).

 У програмах не визначено очікувані результати (або чіткі вимірювані індикатори) від виконання запланованих заходів; не встановлено чіткі строки виконання заходів програм (наприклад, для всіх або більшості заходів визначено строки *«постійно»*, *«протягом року»*, *«щомісячно»*).

Типові недоліки щодо складання програми та звітування про стан її виконання (3)

 Поширеним недоліком в частині звітування про стан виконання програми (як під час внутрішнього звітування, так і в пояснювальній записці до форми Звіту № 1-ДВА) є взагалі **відсутність такої інформації** у звітних документах – наводиться інформація лише про наявність програми.

 Мають місце непоодинокі випадки, коли зазначається лише **загальна інформація** без необхідної конкретизації, *наприклад*:

- *наведено перелік виконаних заходів, проте відсутня інформація щодо загальної кількості передбачених у програмі заходів та відсоток виконання;*
- *зазначено, що програма забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту виконана частково, при цьому не наведено, які саме заходи не виконано або виконані частково.*

Невиконання заходів програми може бути наслідком неякісного її складання через вищевказані недоліки.

У разі невиконання певних заходів програми доцільно зазначати причини такого невиконання задля вжиття (у разі необхідності) відповідних заходів для забезпечення виконання програми у повному обсязі, наприклад, конкретизація заходу, встановлення чітких термінів виконання та визначення відповідальних осіб.